

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 126/23

Luksemburgā, 2023. gada 13. jūlijā

Tiesas spriedums apvienotajās lietās C-615/20 | YP u.c. un C-671/20 | M. M. (Tiesneša imunitātes atcelšana un viņa atstādināšana no amata)

Valsts tiesām ir pienākums nepiemērot rīkojumu, ar kuru, pārkāpjot Savienības tiesības, tiesnesis tiek atstādināts no amata

2020. gada 18. novembrī Polijas Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta pieņēma rezolūciju, ar kuru tika atļauts uzsākt kriminālprocesu pret Varšavas apgabaltiesas tiesnesi I. T., atstādinot viņu no amata pienākumu pildīšanas un samazinot viņa atalgojumu uz atstādināšanas laiku. Pēc šīs rezolūcijas lietas, kuras sākotnēji izskatīja tiesnesis I. T., tika nodotas citiem iztiesāšanas sastāviem, izņemot krimināllietu, kurā tika iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā C-615/20.

Lietā C-615/20 Varšavas apgabaltiesas iztiesāšanas sastāvam, kurā tiesnesis I. T. darbojas vienpersoniski, radās šaubas par Disciplinārlietu palātas ¹ neatkarību un objektivitāti, un tas jautāja, vai Savienības tiesībām ir pretrunā tas, ka šāda iestāde var atcelt vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešu imunitāti attiecībā uz kriminālbildību un atstādināt viņus no amata. Turklāt tā uzdeva Tiesai jautājumu par to, vai Savienības tiesībām, it īpaši pārkāpuma un lojālas sadarbības principiem, ir pretrunā tas, ka attiecīgā rezolūcija tiek uzskatīta par saistošu, un vai līdz ar to tiesnesis I. T. ir tiesīgs turpināt izskatīt viņam nodoto krimināllietu, kas tiek aplūkota izskatāmajā lietā.

Lietā C-671/20 tiesnesis, kuram tika pārdalīta viena no sākotnēji tiesnesim I. T. uzticētajām lietām, jautāja Tiesai, vai Savienības tiesības prasa, lai viņš atstata sevi no šīs lietas izskatīšanas, neņemot vērā Disciplinārlietu palātas rezolūciju, kas pieņemta attiecībā uz tiesnesi I. T., un vai kompetentajām valsts tiesu iestādēm ir jāatļauj tiesnesim I. T. turpināt izskatīt šo pašu lietu.

Šodien pasludinātajā spriedumā Tiesa norāda, ka šī rezolūcija ir balstīta uz valsts tiesību normām, kuras Tiesa nesen ir atzinusi par pretrunā esošām Līguma par Eiropas Savienību ² 19. panta 1. punkta otrajai daļai, jo ar tām Disciplinārlietu palātai, kuras neatkarība un objektivitāte nav garantēta, ir piešķirtas pilnvaras izskatīt lietas, kurām ir tieša ietekme uz tiesnešu statusu un pienākumu izpildi, piemēram, kriminālprocesa uzsākšanu pret tiesnešiem. Ņemot vērā tā sprieduma spēku, ar kuru konstatēta dalībvalsts pienākumu neizpilde, kā arī šīs tiesību normas tiešo iedarbību un Savienības tiesību pārkāpuma principu, **Polijas tiesām tātad ir jānodrošina minētās tiesību normas un šī Tiesas konstatējuma ievērošana un tām no tā ir jāizdara visi secinājumi**, pat ja nav valsts likumdošanas pasākumu.

Šim mērķim **valsts tiesām ir jāatsakās piemērot tādu tiesību aktu kā Disciplinārlietu palātas rezolūcija, ja tas**

¹ Pa šo laiku Polijas Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta ir atcelta. Skat. rīkojumu, 2023. gada 21. aprīlis, Polija/Komisija, [C-204/21 R-RAP](#), 26. punkts (skat. arī PP Nr. [65/23](#)).

² 2023. gada 5. jūnija spriedums, Komisija/Polija (Tiesnešu neatkarība un privātā dzīve), [C-204/21](#) (skat. arī PP Nr. [89/23](#)).

ir nepieciešams, ņemot vērā attiecīgo procesuālo situāciju, lai nodrošinātu Savienības tiesību pārākumu, un neviens apsvērums, kas būtu balstīts uz tiesiskās noteiktības principu vai saistīts ar apgalvotu *res judicata* spēku, tam nevarētu radīt šķērsli. Attiecībā uz tiesisko noteiktību Tiesa it īpaši norāda, ka gan kriminālprocesu lietā C-615/20, gan kriminālprocesu lietā C-671/20 valsts tiesas ir apturējušas, gaidot šo Tiesas spriedumu, tādējādi, šķiet, nekas neliedz tiesnesim I. T. atsākt šīs tiesvedības.

Tātad Savienības tiesības prasa, pirmkārt, lai **tiesnesis I. T.** lietā C-615/20 **varētu turpināt īstenot savu kompetenci kriminālprocesā**, kuru viņš izskata, un, otrkārt, lai lietā C-671/20 **iztiesāšanas sastāvs, kuram tika nodota sākotnēji tiesnesim I. T. uzticētā lieta, atstatītu sevi no šīs lietas izskatīšanas** un lai kompetentās tiesu iestādes šo lietu nodotu tiesnesim I. T.

Visbeidzot, Tiesa nospiež, ka ne valsts tiesību normas, kas valsts tiesām aizliedz izvērtēt Disciplinārlietu palātas pieņemtās rezolūcijas saistošo raksturu, pretējā gadījumā paredzot disciplinārsodus, ne Konstitucionālās tiesas judikatūra, kas neļauj veikt šādu izvērtējumu, **nevar būt šķērslis tam, lai šī rezolūcija netiktu piemērota.** Savienības tiesību pārākums liek nepiemērot jebkādu valsts tiesību normu un judikatūru, kas ir pretrunā šīm tiesībām. Tāpat tas, ka valsts tiesa nepiemēro šīs valsts tiesību normas vai judikatūru, nevar izraisīt tās disciplināro atbildību.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma un rezumējuma [teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

